

Sportaccommodatieplan Reusel-De Mierden (2019 – 2021)

November 2018

Inhoud

1. Aftrap	3
1.1 Aanleiding: waarom nu een sportaccommodatieplan?.....	3
1.2 Het proces.....	3
1.3 Afbakening: sportaccommodaties en doel.....	3
1.4 Leeswijzer.....	4
2. Sportparken	5
2.1 Beheer en onderhoud.....	5
2.2 Overeenkomsten met verenigingen.....	5
2.3 Evaluatie beleid voor sportparken.....	5
2.3.1 Basisvoorzieningen, nevenvoorzieningen, boventallige voorzieningen en publieke ruimten	6
2.3.2 Uitbreiding en vervanging van basisvoorzieningen.....	7
2.3.3. Tarieven.....	7
2.4 Conclusie en aandachtspunten.....	8
3. Binnensportaccommodaties	9
3.1 Sporthuis Reusel.....	9
3.2 Sportzaal Den Houtert.....	9
3.3 Conclusie en aandachtspunten.....	9
4. Overige sportaccommodaties	10
5. Overkoepelende thema's	10
5.1 Ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer.....	10
5.2 Duurzaamheid.....	10
5.3 Toegankelijkheid.....	11
5.4 Sociale functie en samenwerking.....	11
5.5 Ontwikkelingen bij verenigingen.....	11
5.6 Conclusie en aandachtspunten.....	12
6. Financiën en evaluatie	13
Bijlage 1: Lijst van deelname evaluatie beleid voor sportparken en brainstormsessies	14
Bijlage 2: Voorbeeld plattegronden	15
Bijlage 3: Tabellen basisvoorzieningen per sport	21
Bijlage 4: Specifieke vergoedingen en aandachtspunten voorzieningen	23
Bijlage 5: Specifieke onderdelen en actiepunten	24

1. Aftrap

1.1 Aanleiding: waarom nu een sportaccommodatieplan?

Eind 2009 heeft de gemeenteraad het Beleid voor sportparken vastgesteld. Dat beleidsplan richt zich op de vier buitensportparken en gaat daarbij in op drie onderdelen: wat is een basisvoorziening; uitbreiding en vervanging van voorzieningen; tarieven en vergoedingen. Zijn deze onderwerpen nog steeds actueel en spelen er nog andere ontwikkelingen? Om deze vragen te kunnen beantwoorden, is het beleid voor sportparken aan vernieuwing toe. Naast vernieuwing is het beleidsplan ook aan uitbreiding toe. De binnensportaccommodaties en sportaccommodaties, anders dan de vier sportparken, ontbreken nu. Bovendien zijn er verschillende thema's die een meer nadrukkelijke rol hebben gekregen binnen de gemeente zoals toegankelijkheid en duurzaamheid. Tot slot geeft het beleidskader Sociaal Domein aanknopingspunten voor het sportaccommodatieplan. Met het beleidskader Sociaal Domein willen we onder andere bereiken dat kinderen en jongeren gezond opgroeien, iedereen mee kan doen en dat inwoners zich sportief kunnen ontplooiën binnen de verschillende kernen. De sportaccommodaties zijn hierbij een van de schakels.

1.2 Het proces

Het beleidskader Sociaal Domein maakt duidelijk dat we samen in beweging zijn. Nog meer dan voorheen willen we samen met de inwoners en betrokkenen om tafel om het sociaal domein vorm te geven. Dit onder het motto 'Samen Doen'. Dit sportaccommodatieplan is ook samen met betrokken personen vanuit verenigingen, organisaties en dorpsraden vormgegeven. In de eerste plaats door het 'beleid voor sportparken' te evalueren. Daarnaast zijn er twee brainstormsessies geweest om input vanuit betrokken te ontvangen. In bijlage 1 is een lijst opgenomen met deelnemers aan de evaluatie en brainstormsessies. Ook zijn er gesprekken gevoerd met medewerkers van verschillende disciplines op onderwerpen zoals duurzaamheid, toegankelijkheid, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer. Deze input is verwerkt in een conceptversie welke daarna, op basis van aanvullingen en opmerkingen van betrokkenen, verder is uitgewerkt tot dit sportaccommodatieplan.

Het sportaccommodatieplan is een plan dat zowel beleidsmatige onderdelen als uitvoeringsonderdelen bevat. Vanwege de beleidsmatige onderdelen, wordt het plan zowel aan het college als aan de raad aangeboden. Dit is anders dan bijvoorbeeld de uitvoeringsplannen speelvoorzieningen en inclusieve samenleving. Die plannen zijn vanwege hun karakter alleen aan het college aangeboden. Om de bevoegdheden van de raad en het college zuiver te houden, is er in dit plan een splitsing gemaakt. De informatie over het beleidskader en algemene zaken staat in de verschillende hoofdstukken opgenomen. Daar ligt de focus van de raad. De specifieke zaken en uitvoerende zaken zijn in de bijlagen opgenomen.

1.3 Afbakening: sportaccommodaties en doel

Om de vraag 'Over welke sportaccommodaties hebben we het?' te beantwoorden, zijn de termen 'sport' en 'accommodatie' onder de loep genomen. Sport is een erg lastig te definiëren begrip en is door de tijd heen op veel verschillende manieren gedefinieerd. Tegenwoordig spreken we ook steeds meer over sport als middel en sport als doel. Bij sport als doel wordt vaak een enge definitie van sport toegepast met kenmerken als:

- lichamelijke activiteit,
- wedstrijdelement,
- het streven naar uitmuntendheid,
- reglementering en
- institutionalisering.

Sport is dan een lichamelijke activiteit waarbij het gaat om het vergelijken van vaardigheden.

Sport wordt echter meer en meer ingezet als middel voor maatschappelijke doelen. Een ruime definitie is dan vaker wenselijk omdat er diverse sport- en beweegactiviteiten zijn die voor het bereiken van beleidsdoelen kunnen worden ingezet. Fitness kan een prima bijdrage leveren aan gezondheidsdoelstellingen en activiteiten zoals wandelen of bridgen voor senioren dragen bij aan de participatie van deze doelgroep in de samenleving.

Binnen het sociaal domein en in het sport- en beweegbeleid wordt ook breder ingezet op sport en bewegen en heeft sport als middel een belangrijke rol. Binnen dit sportaccommodatieplan is daarom ook uitgegaan van de brede opvatting van sport en bewegen. Dit betekent echter niet dat alle locaties/accommodaties waar sport en bewegen plaatsvindt tot dit plan behoren. Dit plan richt zich op die

locaties die specifiek voor sport en/of bewegen zijn ingericht, waarvan de gemeente de grond in eigendom heeft en die niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt. Het gaat hierbij om drie groepen sportaccommodaties:

- Sportparken (Den Hoek, Den Daalakker, De Leeuwerik en 't Kantje)
- Binnensportaccommodaties (Sporhuis Reusel en Sportzaal Den Houtert)
- Sportaccommodaties buiten de sportparken (Manege De Meulenhoai; Motorcrossterrein De Wielewaal; Tennispark Twisselt; Visvijver Couwenberg; Visvijver Molenheide; Politiehondenvereniging De Trouwe Vriend; Politiehonden vereniging De Trouwe Mechelaar; Postduivenvereniging De Luchtbode)

Tegelijkertijd betekent dit dat diverse (sport)accommodaties buiten dit plan vallen. Dit zijn commerciële (sport)accommodaties; gemeenschapshuizen; accommodaties met particulier eigendom; gilden terreinen¹ en de openbare ruimte. Deze laatste vraagt om nadere uitleg, want de openbare ruimte is bij uitstek een 'accommodatie' van de gemeente waarin sport en bewegen mogelijk is. Echter is de openbare ruimte niet specifiek bestemd voor sport en bewegen, waardoor het te ver gaat om in dit accommodatieplan daarop in te haken. In het nieuwe sport- en beweegplan (realisatie 2019) wordt nadrukkelijk de koppeling gelegd met de openbare ruimte en de rol van sport als middel daarin.

Om tot het doel van het sportaccommodatieplan te komen, is tijdens bijeenkomsten met betrokkenen de vraag gesteld waarvoor het sportaccommodatieplan moet dienen. Betrokkenen waren hier helder in en de conclusie hieruit is dat het plan vooral voor duidelijkheid moet zorgen. Duidelijkheid over hoe het nu geregeld is bij de verschillende sportaccommodaties en wat de rol van de gemeente is. Hierdoor weten verenigingen en gebruikers beter waar ze aan toe zijn. Daarnaast werd aangegeven dat er een rol voor de gemeente is weggelegd bij het behoud van de sportaccommodaties om hiermee de leefbaarheid in de kernen in stand te houden. Deze rol is er zeer zeker ook voor de gebruikers, verenigingen en beheerders. We moeten het Samen Doen en er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

1.4 Leeswijzer

Op basis van de aanleiding, het proces en de afbakening is dit sportaccommodatieplan, bestaande uit zes hoofdstukken, gerealiseerd. Naast de inleiding, gaan de volgende drie hoofdstukken achtereenvolgens in op de drie genoemde groepen sportaccommodaties. Hoofdstuk vijf gaat in op verschillende accommodatie-overstijgende thema's. Dit zijn thema's zoals duurzaamheid, toegankelijkheid, ruimtelijke ontwikkeling en de sociale functie van sportparken. Het laatste hoofdstuk gaat in op de financiën en de evaluatie.

¹ Gildes behoren tot cultureel erfgoed en de accommodatie is ondersteunend aan de activiteiten van de gildes en niet zozeer op sport/bewegen gericht.

2. Sportparken

Onze gemeente heeft vier sportparken, in elke kern een. Het sportpark in Reusel (Den Hoek) biedt sportgelegenheid voor twee voetbalverenigingen (V.V. De Zuiderburen en Reusel Sport), een tennisvereniging (LTC de Kemphanen), een korfbalvereniging (Rosolo) en een atletiekvereniging (AVR'69). De sportparken in Hooge Mierde (De Leeuwerik) en Lage Mierde (Den Daalacker) bieden ruimte voor voetbal (HVV en SDO'39) en korfbal (DDW en SDO'99). Het sportpark in Hulsel ('t Kantje) herbergt een voetbalvereniging (V.V. Hulsel).

2.1 Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud op de sportparken is op afstand gezet. Vanaf 2001 voert Stichting Beheer en Exploitatie (Stibex) het beheer en onderhoud uit in Reusel en vanaf 2014 is dit uitgebreid met de sportparken in Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel (HoLaHu). De onderhoudsrelatie tussen gemeente Reusel-De Mierden en Stibex is in 2014 vastgelegd. Stibex beheert en onderhoudt de basisvoorzieningen en nevenvoorzieningen en vervangt deze indien noodzakelijk. De verenigingen zijn verantwoordelijk voor de publieke ruimten. Uitleg van deze begrippen volgt later in dit hoofdstuk.

Stibex maakt voor de voorzieningen waarvoor zij verantwoordelijk is, gebruik van een Management Onderhoudsplan (MOP). In het MOP staan de investeringen en onderhoudswerkzaamheden per jaar uitgewerkt. De gemeente is op basis van het MOP een exploitatievergoeding aan Stibex verschuldigd. De verenigingen zijn op haar beurt gebruiksvergoeding verschuldigd aan de gemeente voor het gebruik van de voorzieningen. Paragraaf 2.3 zoomt verder in op tarieven.

2.2 Overeenkomsten met verenigingen

Naast de beheer- en onderhoudsrelatie tussen gemeente en Stibex, zijn er ook met verenigingen overeenkomsten gesloten. Voor de verenigingen in Reusel betreffen dit huurovereenkomsten uit 2005 (voor de basisvoorziening) en addenda over het gebruik en onderhoud van de voor het publiek toegankelijke ruimten uit 2007². Met de voetbalverenigingen op de sportparken in HoLaHu zijn naast huurovereenkomsten (voor de basisvoorzieningen), overeenkomsten met recht van erfpacht en afhankelijk recht van opstal afgesloten (voor de publieke ruimten). Strekking van genoemde overeenkomsten is dat de gemeente (met uitvoering bij Stibex) verantwoordelijk is voor de basisvoorzieningen en dat de verenigingen een gebruiksvergoeding (huur) betalen voor gebruik van de basisvoorzieningen. Daarnaast zijn de verenigingen zelf geheel verantwoordelijk voor de publieke ruimten. Uitzondering hierop is HMVV. Deze voetbalvereniging heeft op alle gebouwen recht van erfpacht en opstal gevestigd, ook op gebouwen die tot de basisvoorziening behoren.

Om het beheer en onderhoud op de vier sportparken zo eenduidig mogelijk te regelen, is het streven om per vereniging één actuele overeenkomst te hanteren. Samen met verenigingen en Stibex is dit proces doorlopen. Momenteel is de definitieve conceptversie in omloop bij verenigingen en is het de bedoeling deze eind 2018 te ondertekenen. Naast uniformiteit komt het aangaan van een geactualiseerde overeenkomst ook tegemoet aan de taak uit het beleid voor sportparken (2009). Daarin staat dat de taakverdeling voor het onderhoud van basisvoorzieningen, voor zover nog niet gebeurd, vastgelegd moet worden in huurovereenkomsten. Met de nieuwe overeenkomst, wordt ook tegemoet gekomen aan de vraag vanuit de verenigingen om meer duidelijkheid te scheppen in de verantwoordelijkheden ten aanzien van de werkzaamheden die voor Stibex en voor de verenigingen zijn. Voor zover dit nog niet in eerdere overeenkomsten was vastgelegd, staat in de nieuwe overeenkomst aangegeven welk onderhoud aan basisvoorzieningen onder verantwoordelijkheid van Stibex valt en wat tot de taak van de vereniging behoort. De (definitieve conceptversie van) nieuw overeenkomst is op te vragen om in te zien.

2.3 Evaluatie Beleid voor sportparken

Het beleid voor sportparken (2009) is de voorganger van dit sportaccommodatieplan. De evaluatie van het beleid voor sportparken is, naast genoemd proces over de overeenkomsten, inhoudsbepalend voor dit hoofdstuk. De evaluatie maakt duidelijk dat destijds opgestelde onderwerpen nog steeds relevant zijn, maar dat deze in geactualiseerde en meer beknopte vorm terug mogen komen in dit sportaccommodatieplan. Het vervolg van deze paragraaf staat daarbij stil. Uit de evaluatie werd ook duidelijk dat de verenigingen in het sportaccommodatieplan aandacht willen voor duurzaamheid, de sociale

² M.u.v. V.V. De Zuiderburen. Met deze vereniging, toen nog buurtvoetbalvereniging, is alleen een huurovereenkomst gesloten.

functie van sportaccommodaties (in relatie met fusies en samenwerking) en toegankelijkheid. Dergelijke thema's komen in hoofdstuk 5 aan de orde.

2.3.1 Basisvoorzieningen, nevenvoorzieningen, boventallige voorzieningen en publieke ruimten

Basisvoorzieningen zijn de voorzieningen waarvan de gemeente heeft besloten dat deze voor de aard van de sport en in verhouding tot het aantal leden van de vereniging noodzakelijk zijn voor de beoefening van de betreffende sport. De basisvoorzieningen zijn per tak van sport vastgelegd in tabellen in bijlage 2. De tabellen geven aan *WAT* tot de basisvoorziening behoort. *HOE* de inrichting van de basisvoorziening eruit ziet en om welke aantallen het gaat, is mede afhankelijk van de normen die NOC*NSF heeft vastgesteld en zijn vastgelegd in het handboek voor sportaccommodaties van Kiwa ISA Sport³. De gemeente probeert aansluiting te zoeken bij deze normen, maar houdt beleidsvrijheid over de inrichting en aantallen van de basisvoorzieningen.

WAT tot de basisvoorziening behoort, dient als vertrekpunt voor communicatie. Het wil niet per definitie zeggen dat op basis van de tabellen direct uitbreiding of aanpassing van basisvoorzieningen aan de orde is. Een kleedlokaal kan bijvoorbeeld ook gebruikt wordt als EHBO/massageruimte.

Er zijn een aantal uitgangspunten voor de basisvoorzieningen van kracht. Dit zijn:

- Voorzieningen die door de vereniging zijn aangebracht en op basis van dit sportaccommodatieplan tot de basisvoorziening behoren, neemt Stibex in het onderhoud en vervangt deze te zijner tijd. De vereniging maakt geen aanspraak op terugbetaling van de destijds gedane investering(en);
- Aanpassingen vinden plaats op voor de hand liggende momenten. Als bijvoorbeeld een afmeting van een basisvoorziening te klein/groot is, wordt die voorziening aangepast als deze aan vervanging toe is;
- Het gezamenlijk gebruik van voorzieningen wordt gestimuleerd (denk aan overschot en tekort aan voorzieningen);
- Er wordt geen basisvoorziening gerealiseerd die een vereniging niet nodig heeft. Er dient een duidelijke noodzaak voor die voorziening te zijn. Dit gaat in overleg tussen betrokken partijen;
- Basisvoorzieningen kunnen niet uitgeruild worden tegen andere voorzieningen;

Naast de basisvoorzieningen, is er nog een aantal algemene voorzieningen op het sportpark: de zogenaamde nevenvoorzieningen. Hiervoor gelden dezelfde uitgangspunten als bij de basisvoorzieningen. Het gaat om de volgende nevenvoorzieningen:

- Beregening (velden voetbal, korfbal en atletiek)
- Verharding van parkeerplaats tot aan kleedaccommodatie
- Fietsenstalling
- Omheining sportpark
- Beplanting sportpark

Boventallige voorzieningen zijn de voorzieningen op het sportpark die voor de aard van de sport noodzakelijk zijn, maar niet noodzakelijk in verhouding tot het aantal leden van de vereniging. Als een vereniging beschikt over boventallige voorzieningen (bijv. meer velden dan het aantal velden in basisvoorziening) dan maken gemeente en vereniging daar afspraken over en wordt gekeken naar de meest wenselijke oplossing. De opties zijn:

- De voorziening wordt opgeheven. Het terrein komt vrij voor bijvoorbeeld eventuele nieuwe sporten of aanplant bos;
- De voorziening (of deel daarvan) komt vrij voor een andere vereniging;
- De voorziening wordt tot de renovatie/vervanging/of weer in gebruik name in stand gehouden en de vereniging betaalt daarvoor een hogere (dubbele) gebruiksvergoeding.

Wanneer we spreken over publieke ruimten, dan gaat het om de voorzieningen en opstellen met daarbij behorende ondergrond op het sportpark die naar de aard van de sport voor de beoefening daarvan niet strikt noodzakelijk zijn, zoals kantines, bestuursruimten, speelvoorzieningen en tribunes.

Om inzichtelijk te maken over welke basisvoorzieningen, boventallige voorzieningen en publieke ruimten elke vereniging beschikt, zijn de betreffende voorzieningen in de nieuwe overeenkomst (zoals

³ Kiwa ISA Sport is een onafhankelijk en professioneel kennisinstituut voor kwalitatief goede, duurzame en veilige sportaccommodaties.

aangegeven in paragraaf 2.2) opgesomd en op plattegrond aangegeven. Ter illustratie zijn voorbeelden van dergelijke plattegronden in de bijlage 3 toegevoegd.

2.3.2 Uitbreiding en vervanging van basisvoorzieningen

Het onderhouden, renoveren en vervangen van basisvoorzieningen, nevenvoorzieningen en boventallige voorzieningen is de taak van Stibex. Dit staat ook beschreven in de overeenkomst die Stibex met de gemeente Reusel-De Mierden in 2014 heeft afgesloten. In het tweejaarlijks gebruikersoverleg dat Stibex met de verenigingen heeft, maakt Stibex duidelijk welke specifieke werkzaamheden er op de planning staan. Stibex vaart hierbij op het MOP, dat inhaakt op de normen van NOC*NSF waar de gemeente aansluiting bij zoekt. Normen zijn dynamisch, wat van invloed kan zijn op de werkzaamheden van Stibex in het kader van onderhoud, renovatie en/of vervanging. Bovendien komt het voor dat voorzieningen minder lang of juist langer meegaan dan de verwachte levensduur, wat ervoor zorgt dat Stibex investeringen naar voren moet halen of door kan schuiven.

Het naar voren halen van investeringen en het wijzigen van normen, zijn onvoorziene omstandigheden. Stibex, de gemeente en de betreffende vereniging(en) houden elkaar hiervan op de hoogte en waar nodig vindt overleg plaats. Stibex kan de onvoorziene omstandigheden opvangen vanwege haar exploitatiereserve en haar opgebouwde voorziening. De exploitatiereserve is bedoeld voor de dekking van in het MOP onvoorzien gebleven aanmerkelijke onderhouds- en/of exploitatiekosten. De in de voorziening opgebouwde middelen zijn geormerkt voor toekomstig te plegen groot onderhoud en vervangingsinvesteringen aan de accommodaties.

Bij uitbreiding van een basisvoorziening gaat het om een volledig nieuwe voorziening. De vereniging dient hiervoor een verzoek/plan in bij de gemeente en maakt dit ook kenbaar bij Stibex. 'Samen Doen' is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De vereniging betreft vanaf het begin de gemeente en indien noodzakelijk andere betrokken bij het proces. Hierdoor is er breed draagvlak voor het verzoek of plan. Geen enkel verzoek of plan is hetzelfde en vraagt daarom om maatwerk. Indien noodzakelijk geven betrokkenen advies aan het college en wordt de raad gevraagd een besluit te nemen over de te realiseren voorziening. Het budgetrecht hiervoor ligt bij de gemeenteraad.

Bij de uitbreiding van een basisvoorziening, zijn er wel verschillende voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden zijn:

- Op basis van normering uit het handboek voor sportaccommodaties is er behoefte aan uitbreiding;
- De behoefte aan uitbreiding kan voldoende worden onderbouwd door de vereniging, met een doorkijk naar de komende jaren;
- Gemeenteraad stelt de benodigde middelen beschikbaar;
- Er is sprake van een reële eigen bijdrage van de vereniging;
- Er worden afspraken gemaakt over zelfwerkzaamheid.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden, of het nu gaat om onderhoud, renovatie, vervanging of uitbreiding, gelden de volgende algemene voorwaarden:

- Voldoen aan het bouwbesluit;
- Voldoen aan de klimaatvisie van de gemeente Reusel-De Mierden (duurzaam en energiezuinig);
- Onderhoudsarm;
- Sober doch doelmatige inrichting en afwerking;
- Realisatie volgens de op dat moment gangbare en geaccepteerde normen van bouwen.

Bovenstaande maakt duidelijk wat de beleidskaders zijn. Momenteel spelen er enkele accommodatievraagstukken op dit gebied. In bijlage 5 komt kort aan bod om welke vraagstukken het gaat.

2.3.3 Tarieven

In 2009 is in het beleid voor sportparken uitgebreid stilgestaan bij de tarieven. Doel destijds was om de huurbedragen zoveel mogelijk gelijk te trekken. Elke voetbalvereniging moest evenveel gaan betalen voor het gebruik van een voetbalveld. Op basis van een vergelijking met de tarievenbepaling in andere Kempengemeenten zijn in 2009 nieuwe tarieven bepaald, met een jaarlijkse toepassing van een prijsindexcijfer.

In de periode daarna (2010 t/m 2015) maakten de gemeentelijke financiën het nodig om de te betalen gebruiksvergoedingen meer aan te laten sluiten bij de kosten. Voor de verenigingen op de sportparken had dit een verhoging van de tarieven tot gevolg. De eerste verhoging betrof een verdubbeling en een indexering van 2%. De vier jaren daarna zijn de tarieven jaarlijks met 10% + 2% indexering verhoogd. Vanaf 2016 geldt enkel nog de indexering van 2%. Dat maakt dat de tarieven in 2018 er uit zien zoals in de volgende tabel opgenomen. Vanaf 2019 worden de tarieven geïndexeerd met de jaarmutatatie van de consumentenprijsindex zoals gebruikt door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dat is conform de nieuwe overeenkomsten tussen gemeente en de verenigingen op de sportparken.

Voorziening	Tarief	Tarief boventallige voorziening
Voetbalveld	€ 1.686,06	€ 3.372,12
Korfbalveld	€ 337,62	€ 675,24
Tennisbaan	€ 1.686,06	€ 3.372,15
Atletiekbaan	€ 10.119,42	n.v.t.
Kleedlokaal	€ 505,92	€ 1.011,84
Scheidsrechterslokaal/EHBO	€ 337,62	€ 675,24

De tabel maakt duidelijk dat het tarief van een boventallige voorziening is vastgesteld op het dubbele van het tarief van de basisvoorziening. Dat blijft gehandhaafd. Daarnaast zijn er enkele specifieke vergoedingen en aandachtspunten van toepassing. Deze staan in bijlage 4.

De genoemde tarieven zijn inclusief 6% BTW. Dit heeft te maken met het Sportbesluit. Op basis van het Sportbesluit mag de gemeente 6% BTW in rekening brengen op de gebruiksvergoeding die de vereniging betaalt. Deze 6% betreft overigens geen toename van de gebruiksvergoeding. Betaalde een voetbalclub voorheen bijvoorbeeld € 1.500 gebruiksvergoeding voor een voetbalveld, dan bleef dat €1.500 inclusief 6% BTW. De gemeente moet die 6% afdragen aan de belastingdienst, maar mag daartegenover 21% BTW op de exploitatievergoeding aan Stibex in aftrek brengen. Stibex moet de 21% BTW die zij ontvangt van de gemeente afdragen aan de belastingdienst onder aftrek van de door Stibex betaalde BTW.

Vanaf 2019 wordt de BTW-sportvrijstelling, als gevolg van Europese regelgeving, uitgebreid. Door deze wijziging vervalt het recht op aftrek van BTW voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. De gemeente mag de 21% BTW van de exploitatievergoeding van Stibex niet meer aftrekken. Dit is nadelig voor de gemeente. Echter kan de gemeente voor dit nadeel gecompenseerd worden via de compensatieregeling van het Rijk. Door de uitbreiding van de BTW-sportvrijstelling, heft de gemeente vanaf 2019 ook geen 6% BTW meer op de gebruiksvergoeding. Dit betekent echter geen verlaging van de tarieven, aangezien de 6% BTW voorheen is ingepast in het tarief. Vanaf 2019 is het een vergoeding (dezelfde vergoeding van 2018 + indexering) zonder BTW. Deze ontwikkeling is momenteel nog volop in beweging, wat ervoor kan zorgen dat er nog wijzigingen optreden. Hierbij dient dan ook opgemerkt te worden dat het verlaagde btw tarief vanaf 2019 waarschijnlijk naar 9% stijgt.

2.4 Conclusie en aandachtspunten

Op basis van de informatie uit dit hoofdstuk kunnen we concluderen dat er een goede basis staat voor de sportparken, maar dat er nog wel verbeter- of aandachtspunten aan de orde (waren en) zijn.

- Een eerste aandachtspunt is het aangaan van nieuwe overeenkomsten tussen de gemeente en de verenigingen op de sportparken. Met deze nieuwe overeenkomsten (vermoedelijk getekend eind 2018) is er voor elke vereniging eenzelfde soort gebruikersovereenkomst. Daar waar noodzakelijk zijn specifieke bepalingen per vereniging opgenomen. Met deze nieuwe en geactualiseerde overeenkomsten wordt ook meer duidelijkheid aan gebruikers gegeven over welke partij waarvoor verantwoordelijk is.
- Het tweede aandachtspunt is de verandering in het kader van de BTW-vrijstelling. De gemeente kan vanaf 2019 geen BTW meer rekenen over de gebruiksvergoedingen en komt dan ook niet meer in aanmerking voor BTW-aftrek op de exploitatievergoeding aan Stibex. Om dit te compenseren maakt de gemeente gebruik van de subsidie Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK). Hoe dit er precies uit gaat zien, wordt komende maanden duidelijk, maar de gemeente dient voor 1 december 2018 subsidie aan te vragen. De hoogte van de subsidie en of dit wijzigingen met zich meebrengt voor het budget, wordt in 2019 duidelijk. Op basis daarvan worden, in overleg met verenigingen, noodzakelijke maatregelen genomen.

3. Binnensportaccommodaties

Bij de binnensportaccommodaties gaat om Sporthuis Reusel en sportzaal Den Houtert. Voor beide binnensportaccommodaties zijn de zaken op een iets andere manier geregeld. Bovendien ligt er bij deze accommodaties geen onderligger zoals het beleid voor sportparken voor de vier gemeentelijke sportparken.

3.1 Sporthuis Reusel

Het Sporthuis Reusel bestaat uit drie zalen (waarvan er een permanent is verhuurd aan turnvereniging Avanti-Turnivo), drie dansruimten, enkele vergaderruimtes en een horecagedeelte. Het "oude" gedeelte stamt uit 1994. In 2004 is het complex vernieuwd en uitgebreid met twee sportzalen. De zogenaamde 'groene hal' (turnen) is het kleinste met een oppervlakte van 770 m². De 'blauwe hal' heeft een oppervlakte van 1056 m² en de grootste hal, de 'rode hal', heeft een oppervlakte van 1344 m². De dansruimtes hebben ieder een oppervlakte van circa 100 m². Het sporthuis biedt primair onderdak voor sportverenigingen uit de gemeente en gymonderwijs.

Beheer en onderhoud

Gemeente Reusel-De Mierden heeft in 2012 via een aanbestedingstraject het volledige beheer, het onderhoud en de exploitatie van het toenmalige Rabo Sporthuis op afstand gezet. Op basis van dit traject verzorgt Hestia Sportbeheer B.V. vanaf 1 april 2013 het beheer, het onderhoud en de exploitatie. Dit doet Hestia voor een periode van 20 jaar. Hestia betaalt hiervoor huur aan de gemeente en ontvangt jaarlijks een exploitatiebijdrage om de werkzaamheden uit te voeren. De gemeente is en blijft eigenaar van het sporthuis en stelt de accommodatie ter beschikking aan de exploitant op basis van een huur- en exploitatieovereenkomst.

Het onderhoud aan de accommodatie vindt plaats op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP). Dit MOP wordt periodiek geactualiseerd. De gemeente controleert de uitvoering van het onderhoud door een (jaarlijkse) schouw van de accommodatie en een controle waarin de besteding van de onderhoudsgelden door de exploitant wordt aangetoond.

3.2 Sportzaal Den Houtert

Aan De Houtert in Lage Mierde is sportzaal Den Houtert gevestigd. Deze sportzaal is in 1976 gebouwd en is eigendom van de gemeente Reusel De Mierden. De sportzaal heeft een oppervlakte van 480 m² en biedt sportgelegenheid voor sportverenigingen en gymonderwijs.

Beheer en onderhoud

De gemeente Reusel-De Mierden had tot 1 maart 2017 het beheer, het onderhoud en de exploitatie in eigen hand. Via de Werkvoorziening Kempenland (WVK) huurde de gemeente beheerders in, maar alle contacten en overleggen over het beheer liepen via de gemeente. Vanaf 1 maart 2017 is een deel van de werkzaamheden overgedragen aan stichting De Ster, die ook het aan de sportzaal vastliggende gemeenschapshuis De Ster beheert en exploiteert. De overgedragen werkzaamheden gaan met name over beheertaken die op deze manier flexibeler en meer praktisch georganiseerd zijn.

De Ster voert het facilitair beheer en het programmabeheer uit. Het facilitair beheer omvat de taken en werkzaamheden die voortvloeien uit het dagelijks gebruik van de sportaccommodatie, waaronder klein onderhoud en schoonmaak. Het programmabeheer betreft de planning, administratie en verhuur. Bij de verhuur onderscheiden we vaste en incidentele verhuur. Het aangaan van de huurovereenkomst voor vaste huur en het innen van de huur, ligt bij de gemeente. De administratie en planning van vaste verhuur ligt bij De Ster. De incidentele verhuur ligt geheel bij De Ster.

Het groot onderhoud aan het gebouw en de aanschaf van nieuwe sportmaterialen blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Kleine reparaties en herstellingen aan sportmaterialen die met eigen werkzaamheid te verhelpen zijn, voert De Ster uit.

3.3 Conclusie en aandachtspunten

Het in meer of mindere mate op afstand zetten van de binnensportaccommodaties ontlast de gemeente en zorgt ervoor dat de gemeente geen 'onnodige' tussenpersoon is en er korte lijnen zijn tussen beheerders en gebruiker(s). Dit maakt het praktisch en duidelijk en werkt goed. Om de zaken op uitvoeringsniveau nog wat beter in te richten, zijn er in de brainstormsessies en op basis van de overeenkomsten enkele aandachtspunten. Deze komen in bijlage 5 kort aan de orde.

4. Overige sportaccommodaties

Naast de sportparken en de binnensportaccommodaties is de derde en laatste groep de overige sportaccommodaties. De gemeente Reusel-De Mierden heeft met elk van deze accommodaties en/of gebruikers daarvan een relatie. Deze relatie komt tot uitdrukking in de overeenkomsten die de gemeente met de verschillende gebruikers of beheerders heeft afgesloten. Grofweg staat in de overeenkomsten dat de vereniging verantwoordelijk is voor het (overgrote deel van het) onderhoud, wat de taken en verplichtingen van de gemeente zijn en wat de huur- of pacht prijs is. Elke vereniging of gebruiker en elke accommodatie is echter uniek en dit vraagt om maatwerk in de overeenkomst. Dit maatwerk is ook toegepast. In bijlage 5 wordt per accommodatie stilgestaan hoe het maatwerk er uit ziet en welke zaken er contractueel geregeld zijn en wat nog aandachtspunten zijn.

5. Overkoepelende thema's

Signalen uit de omgeving, input van betrokkenen en bestaande beleidskaders maken duidelijk dat er een aantal onderwerpen of thema's in algemene zin toepasbaar zijn op sportaccommodaties. In dit hoofdstuk komen deze onderwerpen aan de orde.

5.1 Ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer

In het kader van ruimtelijke ontwikkeling maakt de gemeente Reusel-De Mierden gebruik van een omgevingsvisie, welke op 22 mei 2018 is vastgesteld. De omgevingsvisie beschrijft de stip op de horizon, een foto als het ware van hoe de gemeente er over 15 jaar uit ziet. We willen dat Reusel-De Mierden een fijne plek is om te wonen, werken en ontspannen. Met elkaar bepalen we wat we wel en niet willen in onze leefomgeving. Dat is vastgelegd in de omgevingsvisie. In het kader van de sportaccommodaties staan er in de omgevingsvisie geen grote ontwikkelingen op de rol. In algemene zin streeft de gemeente ernaar om de bestaande kracht van de sportcomplexen te behouden.

Vanuit ruimtelijk beheer zijn er voor de drie categorieën sportaccommodaties de komende jaren geen geplande ontwikkelingen. Het beheer op de sportparken ligt bij Stibex, voor de binnensport is het beheer ook (deels) op afstand gezet en voor de zogenaamde overige sportaccommodaties zijn overeenkomsten afgesloten tussen gemeente en gebruiker (vereniging/stichting). Het beheer en onderhoud komt in de betreffende overeenkomsten terug.

Het beheer van de openbare ruimte is de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar de openbare ruimte komt in dit plan niet als zodanig aan de orde. De openbare ruimte komt terug in het nieuwe uitvoeringsplan sportstimulering dat in 2019 op de planning staat.

5.2 Duurzaamheid

De klimaatverandering is een erg actueel en hot item en wordt mede veroorzaakt door het overvloedig gebruik van fossiele brandstoffen. Om het overvloedig gebruik van deze brandstoffen tegen te gaan en te helpen bij het tegengaan van de klimaatverandering, is er vanuit Reusel-De Mierden en de Kempengemeente het doel gesteld om in 2025 energieneutraal te zijn. Om dit doel te realiseren, is het enerzijds noodzakelijk om minder te verbruiken (energiebesparing) en anderzijds om energie duurzaam op te wekken. De Kempengemeenten willen hierin zelf het goede voorbeeld geven door in 2025 een geheel energieneutrale organisatie te zijn.

Sport- en verenigingsgebouwen zijn vaak (semi)gemeentelijk of met steun van de gemeente opgericht. Om het goede voorbeeld als gemeente kracht bij te zetten, is het verstandig om na te gaan op welke manier er een bijdrage geleverd kan worden vanuit de sportaccommodaties aan het realiseren van een energieneutrale organisatie en energieneutrale gemeente. Uiteraard dient dit in samenspraak te gaan met de gebruikers, verenigingen en beheerders, maar de gemeente heeft hierin een stimulerende en faciliterende rol.

Om stappen op het gebied van energieneutraliteit te maken, zijn subsidies een welkom hulpmiddel. Daarnaast is Kempenenergie een organisatie die kan ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen en het zelf opwekken van duurzame energie. Ook zijn de Kempengemeenten aangesloten bij Energieke Regio. Dit is een lokaal traject voor ondersteuning in energiebesparing. Vanuit Sportservice Noord Brabant is er bovendien ook een website (ssnb.nl/duurzaam) specifiek gericht op ondersteuning op het gebied van duurzaamheid. Er zijn kortom voldoende mogelijkheden en hulpmiddelen om verduurzaming bij sportaccommodaties te realiseren. Deelnemers aan de bijeenkomsten over het sportaccommodatieplan geven aan dat de gemeente een belangrijke rol heeft in het proces richting het verduurzamen van sportaccommodaties, met name als investeerder kan de ge-

meente een belangrijke stimulator zijn. Daarnaast zien de deelnemers en beheerder(s) ook een belangrijke rol weggelegd voor zichzelf in het kader van bewustwording. Naast de duurzaamheid in het kader van energie, werd er vanuit beheerdersoogpunt ook gewezen op duurzaamheid in het kader van toekomstbestendigheid van verenigingen en sportaccommodaties. Wat is het toekomstperspectief van verenigingen en accommodaties en hoe kan dat duurzaam geborgd worden?

5.3 Toegankelijkheid

Toegankelijkheid is een thema met steeds meer aandacht in de gemeente Reusel-De Mierden. Er is een uitvoeringsplan 'Iedereen Doet Mee' en de gemeente is benoemd tot een van de 25 koplopers van het VN-verdrag handicap. Ook is in het concept-evenementenbeleid apart aandacht voor toegankelijkheid. Wij zijn hierover continu in overleg met het gehandicaptenplatform. De gemeente probeert kortom haar rol als koploper vorm te geven. Mede in dat kader is toegankelijkheid van sportaccommodaties ook een belangrijk onderdeel. Als accommodaties niet (goed) toegankelijk zijn, nodigt dit voor bepaalde doelgroepen niet uit tot bewegen. Bovendien maakt het beleidskader sociaal domein duidelijk dat de gemeente de openbare gebouwen en ruimten voor mensen met een beperking zoveel mogelijk toegankelijk wil maken en dat de gemeente verenigingen wil stimuleren om hun activiteiten toegankelijk te maken voor mensen met een beperking.

Doorpakkend op het uitvoeringsplan 'Iedereen Doet Mee', zijn er twee speerpunten die in meer of mindere mate betrekking hebben op sportaccommodaties. Ten eerste is dit het betrekken van ervaringsdeskundigen bij uitvoeringsplannen en communicatie. Ten tweede is dat de fysieke toegankelijkheid in kaart brengen. Zowel in de voorbereiding op dit sportaccommodatieplan als bij eventuele vervolgacties in het kader van toegankelijkheid, is/wordt het gehandicaptenplatform uitgenodigd om daarover mee te denken. Het in kaart brengen van de fysieke toegankelijkheid van sportaccommodaties sluit in deze perfect aan bij het speerpunt uit het uitvoeringsplan. Hierbij is het ook belangrijk om de sport in ogenschouw te nemen. De sport dient ook toegankelijk te zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbod van (sport)activiteiten en aan train(st)ers en begeleiders die weten hoe om te gaan met sporters die extra aandacht nodig hebben.

5.4 Sociale functie en samenwerking

Tijdens de twee georganiseerde bijeenkomsten is het onderwerp fusering van verenigingen ingebracht. De rode draad uit de gevoerde discussie is dat verenigingen op dit moment geen reden zien tot fusie en dat het in hun ogen averechts werkt als de gemeente daartoe oproept of dwingt, zeker ook gezien de ambitie uit de toekomstvisie om de kleine kernen te behouden. Juist een sportaccommodatie, in combinatie met een school en gemeenschapshuis/buurthuis houdt de kern levend. De sportaccommodatie heeft naast het sportieve aspect ook een sociale functie binnen de kern. Om een voorbeeld te geven: bij de voetbalclubs komen verschillende leden of dorpsgenoten op donderdagavond na de training naar de kantine om gezellig met elkaar te praten en wat te drinken.

De sociale functie van een sportaccommodatie kan ook in breder verband gezien worden. Het is een veilige en sociale omgeving om vrijwilligerswerk te doen en te participeren in de samenleving. Met het intrede van de continuïroosters in het onderwijs in combinatie met de veelal leegstaande accommodaties overdag, geeft dit kansen. Ook kan een sportaccommodatie met ondersteuning van de gemeente gebruikt worden om stappen te zetten in het kader van matigingsbeleid op het gebied van roken, alcohol en drugs. Een sportaccommodatie heeft kortom meer te bieden dan alleen sport en kan op verschillende manieren een bijdrage leveren aan de kernen van de gemeente Reusel-De Mierden.

Ondanks dat verenigingen aangeven dat een fusering van verenigingen of clustering van sportparken niet noodzakelijk is om de vereniging en accommodatie in stand te houden, zijn verenigingen wel reeel. Het aantal gebruikers van een accommodatie dient wel in verhouding te zijn met de instandhouding van de accommodatie en verenigingen en gebruikers hebben ook een eigen verantwoordelijkheid. Daar waar nodig weten verenigingen elkaar wel te vinden en komt samenwerking van de grond. Zo speelt de jeugd van VV Hulsel bijvoorbeeld samen met de jeugd van HMVV en SDO'39, maakt De Zuiderburen gebruik van de accommodatie van Rosolo en hebben SDO'99 en DDW een samenwerkingsverband voor de jeugdteams. Verenigingen weten elkaar te vinden als dat nodig is en dat is positief richting de toekomst.

5.5 Ontwikkelingen bij verenigingen

Vanuit verschillende verenigingen, met name de verenigingen die gebruikmaken van een buitensportaccommodatie, kwam de opmerking dat er steeds meer taken op de vereniging afkomen terwijl het

aantal vrijwilligers zeker niet toeneemt. Het aantal vrijwilligers neemt eerder af. Hierdoor wordt er steeds meer van de aanwezige vrijwilligers gevraagd waardoor de balans verstoord raakt. Om te voorkomen dat vrijwilligers overvraagd worden en dat verenigingen min of meer 'afhankelijk' worden van enkele vrijwilligers is het belangrijk om vrijwilligerswerk juist als kans te zien. Vrijwilligerswerk is een kans om jezelf te ontwikkelen en met een mooie uitdaging aan de slag te gaan. Bovendien is vrijwilligerswerk ook een hulpmiddel in het kader van participatie. Het zou een opstap naar werk kunnen zijn, een plaats kunnen zijn om relevant ervaring op te doen en het vrijwilligerswerk heeft een sociale component. Bovendien versterkt een vereniging met veel vrijwilligers ook de sociale functie van de sportaccommodatie.

Een tweede ontwikkeling is de geringe terugloop, op een uitzondering na, van het ledenaantal. Verschillende verenigingen constateren dat het ledenaantal stabiel is of wat terugloopt. Dit is overigens in lijn met de landelijke trend in ledenterugloop. Het is nog geen zorgelijke ontwikkeling, omdat in onze gemeente in vergelijking met landelijke cijfers goed scoort op het gebied van sportdeelname. Voor de leefbaarheid, duurzaamheid en het toekomstperspectief van de vereniging en de sportaccommodatie blijft het echter wel van belang dat een vereniging voldoende leden en aanwas heeft. Zoals verenigingen het zelf opmerken: het in stand houden van een accommodatie (door gemeente, vereniging en mogelijke derden) moet wel opwegen tegen het aantal gebruikers van die accommodatie.

Een laatste ontwikkeling, opgemerkt door tennisclub de Kemphanen, is de opkomst van padel⁴. Deze sport, overgewaaid vanuit Spanje, is de laatste jaren sterk in ontwikkeling. Omdat tennisverenigingen meer moeite hebben om genoeg leden te werven voor het bestaande aantal banen, wordt tegenwoordig steeds meer de oplossing gezocht in padel banen. Dit zorgt voor een uitbreiding van het sportassortiment, zonder dat dit ten koste gaat van de ruimte om te tennissen. Twee padelbanen zijn namelijk even groot als een tennisbaan.

5.6 Conclusie en aandachtspunten

Op ruimtelijk gebied, zowel voor beheer als ontwikkeling, zijn er geen gemeente brede ontwikkelingen of wijzigingen op komst. In het kader van duurzaamheid, toegankelijkheid en de sociale functie van een sportaccommodatie kunnen we concluderen dat de gemeente daarin, samen met de gebruikers en beheerders, een verantwoordelijkheid heeft. Voor duurzaamheid en toegankelijkheid zijn dit met name het stimuleren en faciliteren. Het is lastig om hier concreet handen en voeten aan te geven, omdat hier nog niet specifiek naar is gekeken. Aandachtspunt is dan ook om inzichtelijk te krijgen hoe het met de duurzaamheid en toegankelijkheid van de sportaccommodaties is gesteld. Op basis van dit inzicht, worden eventueel gerichte vervolgcacties uitgevoerd.

Wat betreft de sociale functie van de sportaccommodaties, is het van belang dat de gemeente samen met de vereniging en/of beheerder voor instandhouding van de accommodatie zorgt. Uiteraard dient dit wel op reële basis te zijn en vraagt dat ook wat van de vereniging en/of beheerder. Hierover zijn afspraken gemaakt en overeenkomsten gesloten. Wel ligt er een uitdaging om de sociale functie van de sportaccommodatie nog beter te benutten. Met name in het kader van participatie en eventueel gebruik van de accommodatie die verder gaat dan enkel voor de betreffende sportactiviteiten. Dit is dan ook een aandachtspunt voor de toekomst. Hoe kunnen verenigingen, beheerders en gemeente ervoor zorgen dat de sociale functie van de sportaccommodatie verder vormt krijgt? Door deze vraag de komende jaren te beantwoorden, zorgt dit ook voor toekomstperspectief voor de accommodaties en voor een stukje duurzaamheid en levensvatbaarheid voor de betreffende accommodatie. Wel moeten we hierbij de ontwikkeling over het vrijwilligersvraagstuk in het achterhoofd houden. Verenigingen moeten ook zeker niet overvraagd worden. Maatwerk en afstemming is daarin essentieel. In bijlage 5 komen deze aandachtspunten specifiek terug in actiepunten op uitvoeringsniveau.

⁴ Padel is een racketsport met ingrediënten uit tennis en squash en wordt gespeeld in een 'kooi'.

6. Financiën en evaluatie

De voorgaande hoofdstukken maken op hoofdlijnen duidelijk hoe zaken zijn geregeld en wat aandachtspunten zijn of welke vragen er voorliggen. Daarnaast maakt bijlage 5 voor de verschillende groepen accommodaties specifiek inzichtelijk wat er speelt en welke actiepunten er de komende tijd op de planning staan. Zowel bij de hoofdlijnen als bij de specifieke zaken uit de bijlagen zijn de financiële middelen belangrijk. Gezien de financiële situatie van de gemeente moet hier de kanttekening gemaakt worden dat er eerst financiële ruimte moet komen, voordat actiepunten uitgevoerd kunnen worden. De gemeenteraad heeft het budgetrecht om te bepalen waaraan de financiële middelen worden uitgegeven. Mogelijk gevolg hiervan is dat sommige actiepunten helaas niet te realiseren zijn. Bij de evaluatie komt dat aan de orde.

Aan het begin van 2020 vindt een tussenevaluatie plaats. Tijdens deze evaluatie worden zowel de aandachtspunten en vragen uit de voorgaande hoofdstukken als de specifiek actiepunten uit bijlage 5 tegen het licht gehouden. De raad wordt op de hoogte gebracht van de uitkomsten van deze tussentijdse evaluatie. In de tussentijdse evaluatie komt tevens een doorkijk naar de actiepunten die nog op de planning staan in relatie met de financiële positie van de gemeente. Medio 2021 volgt een eindexamen en gaat de gemeente samen met de betrokkenen aan de slag met een update van het sportaccommodatieplan voor de periode 2022 en verder.

Bijlage 1: Lijst van deelname evaluatie beleid voor sportparken en brainstormsessies

Deelnemers evaluatie beleid voor sportparken op 30 mei 2018

- Karin Oostelbos van SDO'39
- John Huijben van SDO'99
- Erik Lemmens van SDO'99
- Piet van der Heijden van AVR'69
- Jan van der Heijden van VV Hulsel
- Geert van der Heijden van VV Hulsel
- Jos Heesters van Reusel Sport
- Rinus Stokkermans van Stibex
- Jan Lemmens van Stibex
- Dominique Palmen van gemeente Heeze-Leende
- Afwezig met afmelding: Geert Wouters van HMMV
- Afwezig met afmelding: Wim van der Heijden

Deelnemers brainstormsessie sportaccommodatieplan op 12 juni 2018

- Geert van der Heijden van VV Hulsel
- Jan van der Heijden van VV Hulsel
- Rik Antonis van Rosolo
- Patrick van Veldhoven van Rosolo
- Piet van der Heijden van AVR'69
- Rinus Stokkermans van Stibex
- Ruben Keulers van Click Sport
- Rehza Kerkhofs van De Ster en Den Houtert
- Ton Wouters van Stichting Paardensportaccommodatie
- Henk Horvers van Stichting Paardensportaccommodatie
- Wim van der Heijden van DDW

Deelnemers brainstormsessie sportaccommodatieplan op

- Jos Heesters van Reusel Sport
- Henk Schirris van Dorpsraad Reusel
- Jan Groenendaal van Gezellige Vissers
- Kees Reniers van Gezellige Vissers
- Geert Wouters van HMMV
- Antoine Burgmans van Gehandicaptenplatform

Bijlage 2: Voorbeeld plattegronden

Deze plattegronden van de verschillende voorzieningen zijn afkomstig uit de definitieve conceptversie van de overeenkomsten die gemeente met de verschillende verenigingen op de sportparken aan gaat. Onderstaande plattegronden betreffen de plattegronden voor Reusel Sport.

Basisvoorzieningen Reusel Sport

Basisvoorzieningen Reusel Sport

Publieke ruimten Reusel Sport

Met rood aangegeven wat tot publieke ruimten behoort.

Schaal 1:1000
Datum: 25-07-18 09:59:28

Publieke ruimten Reusel Sport

Boventallige voorzieningen Reusel Sport

Bijlage 3: Tabellen basisvoorzieningen per sport

Voetbal

Voorziening	Inrichting/opmerking
Wedstrijdveld(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Twee vaste doelen - Ballenvangers - Veldafrastering voor betreffende categorie - Dug-outs voor hoofdveld - Vier hoekvlagpotten
Trainingsveld(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Twee (vaste) doelen - Ballenvangers (voor veiligheid en voorkomen van overlast) - Verlichting
Kleedlokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving, aantal teams en huidige situatie
Scheidsrechterslokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving, aantal teams en huidige situatie
Cv ruimte (technische ruimte)	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Berging	- Grootte en inrichting op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
EHBO ruimte	- Grootte en inrichting op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie

Korfbal

Voorziening	Inrichting/opmerking
Wedstrijdveld(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Verlichting van één veld - Twee korfbalpalen per veld - Twee banken per veld - Afrastering bij kunstgras
Trainingsveld(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Verlichting - Twee korfbalpalen per veld
Kleedlokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving, aantal teams en huidige situatie
Scheidsrechterslokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving, aantal teams en huidige situatie
Cv ruimte (technische ruimte)	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Berging	- Grootte en inrichting op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Keukenblok	- Daar waar geen eigen kantine is aanwezig is

Tennis

Voorziening	Inrichting/opmerking
Banen	<ul style="list-style-type: none"> - Verlichting voor de banen - Inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Oefen muur/kooi	- Inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Miniveld	- Inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Kleedlokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en regelgeving, aantal teams en huidige situatie
Cv ruimte (technische ruimte)	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Berging/werkkast	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie

Atletiek

Voorziening	Inrichting/opmerking
Atletiekbaan	<ul style="list-style-type: none"> - 400 meter baan - Sprintbanen - Aanloopbaan en landingsbak voor hoogspringen en polsstokhoogspringen - Aanloopbaan speerwerpen - Aanloopbaan en landingsbak voor verspringen en hinkstapspringen - Discuskooi voor discuswerpen en kogelslingeren - Werpring voor kogelstoten - Verlichting
Kleedlokalen	- Hoeveelheid, grootte en inrichting afhankelijk van normering, wet- en re-

	gelgeving, aantal teams en huidige situatie
Cv ruimte	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
Berging	- Op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie
EHBO ruimte	- Grootte en inrichting op basis van normering, wet- en regelgeving en huidige situatie

Bijlage 4: Specifieke vergoedingen en aandachtspunten voorzieningen

- Miniveld tennisbaan telt voor 0,5 baan mee (als basisvoorziening);
- Oefenkooi tennispark telt voor 0,5 baan mee (als basisvoorziening);
- Kunstgrasveld korfbal Rosolo kent vaste jaarlijkse vergoeding van € 2.712 (t/m 2036);
- SDO'99 betaalt huur voor gebruik velden SDO'39;
- Geen gebruiksvergoeding in rekening brengen voor tussenstroken SDO'39 en V.V. Hulsel'
- H.M.V.V. door recht van opstal zelf verantwoordelijk voor kleedlokalen, scheidsrechterslokalen/EHBO ruimte en materiaalruimtes (kortom, alle gebouwen);
- Kleedlokalen 1 en 2 met EHBO ruimte Reusel Sport (bij de tribune) is verantwoordelijkheid Reusel Sport;
- AVR'69 ontvangt (i.p.v. betaalt) vergoeding van de gemeente voor EHBO ruimte omdat deze binnen de publieke ruimte valt. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op het totaal;
- V.V. De Zuiderburen maakt gebruik van kleedlokalen en scheidsrechterslokaal van Rosolo volgens verdeling 2,5 voor De Zuiderburen en 5,5 voor Rosolo.

Bijlage 5 Specifieke onderdelen en actiepunten

In de hoofdstukken twee tot en met vijf zijn de drie soort sportaccommodaties nader toegelicht. Dit is met name een actualisatie van het beleid dat wordt gevoerd op de sportparken en een stand van zaken voor wat betreft de binnensportaccommodaties en de overige accommodaties. In deze bijlage komen specifieke onderdelen voor de verschillende sportaccommodaties aan de orde en welke actiepunten dit oplevert voor de komende jaren.

Sportparken

Op basis van de evaluatie van het beleid voor sportparken dient er voor verschillende verenigingen rekening gehouden te worden met een mogelijke uitbreiding van één scheidsrechterslokaal en een EHBO ruimte. Een ander aandachtspunt is dat VV De Zuiderburen momenteel een concreet vraagstuk heeft over de wedstrijdvelden. De voetbalclub heeft vanaf seizoen 2018/2019 twee nieuwe seniorteam (in totaal zes seniorteam), waardoor één wedstrijdveld op basis van het spelen op gewenste tijden (10.00 en 12.00 uur) en op basis van de rekentool van de KNVB⁵ niet meer bereikbaar is. Voor het seizoen 2018/2019 is er een tijdelijke oplossing gevonden in het uitwijken naar andere sportparken. Voor de seizoenen daarna zijn betrokkenen met elkaar in overleg om op sportpark Den Hoek een structurele oplossing te realiseren. Een ander concreet onderwerp is de renovatie van de atletiekbaan en de technische onderdelen⁶, waarvoor AVR'69 in februari 2018 een plan heeft ingediend. Momenteel zijn betrokkenen met elkaar in overleg om alle relevante informatie boven tafel te krijgen en om het financiële plaatje helder te krijgen. Als dat compleet is, komt er een advies richting college en raad. Dit zal naar verwachting het eerste half jaar van 2019 zijn. Een laatste onderwerp betreft de nieuwbouwwontwikkeling bij het voetbalcomplex in Hulsel. Het voetbalveld dat het meest tegen de kern aan ligt, wordt woningbouwgrond. Dit is al jaren voorzien, maar wordt nu concreet. Door deze ontwikkeling verdwijnt er een voetbalveld. De voetbalvereniging komt hierdoor niet in de problemen omdat hier tijdens de IDOP (integraal dorpsontwikkelingsplan) in 2011 op is ingespeeld door een extra veld aan te leggen.

Binnensportaccommodaties

In hoofdstuk drie wordt duidelijk dat de gemeente voor zowel het Sporthuis Reusel als sportzaal Den Houtert zaken geheel of gedeeltelijk op afstand heeft gezet. Dit heeft gevolgen voor de driehoeksverhouding tussen gemeente, beheer en gebruikers.

Sporthuis Reusel: driehoeksverhouding Hestia, gebruikers en gemeente

Met het op afstand zetten van het sporthuis is er een driehoeksverhouding ontstaan tussen Hestia, gebruikers en de gemeente. Hestia is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en alles omtrent beheer, onderhoud en exploitatie. Hestia is ook het eerste aanspreekpunt voor verenigingen als er vragen, opmerkingen of klachten zijn. Om de vaste gebruikers op de hoogte te houden, draagt Hestia zorg voor periodiek overleg met de vertegenwoordigers van de vaste gebruikers van het sporthuis in het gebruikersoverleg. In dit overleg worden de activiteiten- en gebruiksroosters afgestemd en de onderhoudsactiviteiten en overige zaken die met het gebruik van de accommodatie samenhangen besproken. De gemeente ontvangt een verslag van dit overleg en desgewenst is de gemeente ook vertegenwoordigd bij het gebruikersoverleg.

De gemeente en Hestia hebben jaarlijks overleg over het onderhoud en de gang van zaken in het sporthuis en relevante ontwikkelingen. Bovendien ontvangt de gemeente elk jaar de jaarstukken van Hestia. Op basis van het overleg en de jaarstukken monitort de gemeente het geheel. De monitoring en controle is noodzakelijk om het streefbeeld van de gemeente in het oog te houden. De gemeente streeft naar bescherming van belangen van individuele gebruikers en vaste gebruikers. Uitgangspunt is een redelijk evenwicht tussen een maatschappelijk voldoende ruime openstelling voor deze individuen en vaste gebruikers en een doelmatige bedrijfsvoering.

Eerste aanspreekpunt voor (vaste) gebruikers is Hestia en ook alles rondom de huur, materialen en dagelijkse gang van zaken ligt bij Hestia. De verenigingen nemen in principe alleen contact op met de gemeente als zich een situatie voordoet waarin Hestia en vereniging er niet uitkomen of als het buiten het werkgebied van Hestia valt. Tot op heden is de gemeente niet of nauwelijks benaderd door verenigingen over zaken waar de vereniging en Hestia niet uit zijn gekomen. In de twee bijeenkomsten

⁵ KNVB maakt gebruik van een rekentool voor de behoeftebepaling van trainings- en wedstrijd velden

⁶ Dit zijn onderdelen als hoogspringen, polsstokhoogspringen, verspringen, hinkstapspringen, discuswerpen, kogelslingeren, speerwerpen en kogelstoten.

over het sportaccommodatieplan zijn twee onderwerpen naar voren gekomen die mede betrekking hebben op het sporthuis. Dit zijn basisvoorzieningen en huurtarieven.

Den Houtert: driehoekverhouding De Ster, gebruikers en gemeente

Door het facilitair beheer en programmabeheer op afstand te zetten, is de relatie tussen gebruikers en de gemeente veranderd. Eerste aanspreekpunt voor gebruikers omtrent de planning, schoonmaak, opmerkingen en klachten is De Ster. Verenigingen nemen in principe alleen contact op met de gemeente als er een fout is gemaakt in de facturering van de huur, als zaken tussen De Ster en gebruikers onderling niet geregeld kunnen worden of als het om zaken gaat die buiten het taakveld van De Ster liggen. Na wat opstartproblemen lopen de zaken nu soepel. Er zijn tijdens de twee bijeenkomsten over het sportaccommodatieplan wel opmerkingen gemaakt over huurtarieven en is er net zoals op de sportparken behoefte aan basisvoorzieningen.

Vanuit de gemeente vindt monitoring op de werkzaamheden van De Ster plaats door twee maal per jaar met elkaar om tafel te gaan. Het facilitair beheer en het programmabeheer worden dan tegen het licht gehouden en eventuele ontwikkelingen of aandachtspunten vanuit de verenigingen komen ter sprake. Naast deze overlegvorm is er voor de gebruikers minimaal één keer per jaar een gebruikersoverleg. In dit overleg komen de relatie tussen De Ster en de gebruikers en de praktische zaken voor gebruikers ter sprake. De gemeente sluit desgewenst aan bij dit overleg en ontvangt een verslag van het overleg.

Bovenstaande verhouding tussen gemeente, gebruikers en beheerder (Hestia en De Ster) zorgt ervoor dat er korte lijnen zijn en zaken praktisch zijn ingericht. Echter zijn er op basis van de twee bijeenkomsten over het sportaccommodatieplan en signalen van gebruikers van de binnensportaccommodaties, twee aandachtspunten te onderscheiden: materiaal/basisvoorziening en huurtarieven. Het actualiseren van het meerjaren onderhoudsplan van Sporthuis Reusel is een derde aandachtspunt.

Materiaal/basisvoorziening

Gebruikers van zowel het Sporthuis Reusel als van Den Houtert hebben behoefte aan een lijst met basisinventaris voor de binnensportaccommodaties. Deze wens spreekt de Ster als beheerder ook uit. Een lijst met basisinventaris aan sportmaterialen maakt het voor gebruikers en beheerders duidelijk wat er aanwezig moet zijn in de betreffende sportzaal of sporthal. Bovendien maakt zo'n lijst met basisinventaris ook duidelijk waar nog hiaten zijn. Voor de gemeente is zo'n lijst ook van belang. Enerzijds vanwege de controle en monitoring op de verantwoordelijkheid van Hestia als beheerder van het Sporthuis. Anderzijds voor eigen inzicht in het sportmateriaal in Den Houtert waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Een basislijst aan sportinventaris zorgt kortom voor een stukje duidelijkheid voor iedereen. Uitgangspunt is dat de basislijst met name dient te voorzien in materiaal voor schoolgebruik, maar de lokale sportinvulling en sportactiviteiten in de accommodaties worden ook in ogenschouw genomen.

Huurtarieven

Uit de bijeenkomsten over het sportaccommodatieplan en op basis van signalen vanuit verenigingen, blijkt dat gebruikers de hoogte van de huur fors vinden. Bij Den Houtert leidt dit ertoe dat gebruiker(s) naar een andere gemeente uitwijken om daar wedstrijden te spelen. Van gebruikers uit het Sporthuis komen signalen over de prijs/kwaliteit verhouding en over de hoogte van de huurprijs. Signalen die wellicht logisch te verklaren zijn omdat in de periode 2011 t/m 2015 de huurtarieven met 26% zijn verhoogd om hiermee het huurtarief meer aan te laten sluiten op de kosten. Gebruikers zijn met deze verhoging akkoord gegaan, maar merken dat de huur impact heeft op hun begroting. Het signaal is bekend bij de gemeente, maar gezien de financiële positie van de gemeente en de contractuele relatie met Hestia Sportbeheer, is aanpassing zeer lastig te bewerkstelligen.

MOP Sporthuis Reusel

Tijdens de aanbesteding is in het programma van eisen opgenomen dat de gemeente periodiek en in overleg met Hestia het MOP actualiseert. Het meest recente MOP dateert van 2012 en is daarom aan actualisatie toe.

Overige sportaccommodaties

In hoofdstuk vier werd duidelijk dat de gemeente met diverse verenigingen/gebruikers afspraken heeft gemaakt over beheer, onderhoud en tarieven. Om welke accommodaties het gaat en wat de huidige stand van zaken is volgt hier.

Manege De Meulenhoai

Manege De Meulenhoai ligt aan de Hulsensedijk in Reusel en bestaat sinds 1997. De manege bestaat uit een overdekte binnenmanege met een rijbaan van 25 bij 60 meter, een verlichte buitenbak met diverse rijbanen, een springtuin en een kantine. Het pand biedt onderdak aan onder andere Paardensportvereniging Jeanne d'Arc, Ponyclub De Paardenvriendjes en Ruitervereniging De Mierden. Het beheer en de exploitatie van de manege ligt in handen van Stichting Paardensportaccommodatie Reusel.

Met behulp van een renteloze lening, beschikbaar gesteld door de gemeente aan Stichting Paardensportaccommodatie Reusel en vastgelegd in de akte van geldlening uit 1997, is de manege gereaaliseerd. Tegelijkertijd hebben de stichting en de gemeente een recht van erfpacht en recht van opstal voor 25 jaar afgesloten. In het recht van erfpacht en opstal staat met name dat Stichting Paardensportaccommodatie Reusel verantwoordelijkheid heeft op het gebied van onderhoud, beheer en exploitatie. In 2005 is de accommodatie uitgebreid met een losrijbak (buitenbak) en hierop is het recht van erfpacht en opstal aangepast met een nieuwe overeenkomst. Vervolgens is in 2008 een overeenkomst tussen gemeente en de stichting gesloten over de afkoop van een deel van de grond die de stichting in erfpacht had (ten behoeve van de aanleg van een fietspad). De verschillende overeenkomsten en akten lopen allen af op 8 juli 2022. De stichting is minimaal tot die tijd jaarlijks een erfpachtcanon aan de gemeente verschuldigd. Daarnaast dient de stichting de renteloze lening (naar draagkracht) terug te betalen aan de gemeente en heeft de stichting na het einde van de erfpacht recht op vergoeding voor de bouwwerken en/of beplantingen die door de erfpachter zelf zijn aangebracht of tegen vergoeding van de gemeente zijn overgenomen.

Motorcrossterrein De Wielewaal

Aan de Pikoreistraat in Reusel is Motorcrossterrein De Wielewaal gehuisvest. De accommodatie bestaat uit een zandcircuit van ongeveer 1700 meter lang en een clubgebouw uit 2010. Het circuit is zowel door leden als niet-leden te gebruiken, mits de gebruikers over de juiste licenties beschikken. Leden mogen onbeperkt gratis trainen en niet leden moeten een dagkaart kopen. Het terrein is op gezette tijden te gebruiken.

De gemeente is eigenaar van de grond en heeft in november 2013 een huurovereenkomst met een huurafhankelijk recht van opstal afgesloten met Motorclub De Wielewaal. Deze overeenkomst is voor onbepaalde tijd en maakt duidelijk dat de vereniging verantwoordelijk is voor beheer, onderhoud en bijkomende lasten van de gebruikte grond en de opstallen. De gemeente zorgt voor de inspectie en het onderhoud van het aanwezige bos op het gehuurde terrein en draagt deze lasten en verantwoordelijkheid. Voor het gebruik van de grond betaalt de motorclub jaarlijks huur aan de gemeente.

Tennispark Twisselt

In Lage Mierde, aan de Broekkant 9a ligt het tennispark van tennisvereniging TC Twisselt. Het tennispark bestaat uit vier kunstgrastennisbanen, een minitennisbaan en een paviljoen. Het tennispark is sinds 1 januari 1997 geprivatiseerd. Dit is vastgelegd in de erfpachtovereenkomst uit september 1996. Vanaf dat moment is de vereniging volledig verantwoordelijk voor het gehele complex met alle lasten en lusten. De gemeente heeft voor de start van de privatisering de banen gerenoveerd en het complex met een baan uitgebreid.

De overeenkomst is aangegaan voor 30 jaar en loopt derhalve tot en met 31 augustus 2026. Jaarlijks betaalt de vereniging een erfpachtcanon. Naast de volledige verantwoordelijkheid over het complex, dient de vereniging jaarlijks geld te reserveren voor een onderhoudsvoorziening, moet er een onderhoudsplan aanwezig zijn en dient de gemeente inzicht te krijgen in het uitgevoerde onderhoud. Kortom: het financieel beleid en het onderhoudsplan dient inzichtelijk te zijn voor de gemeente. Bij het eindigen van de erfpachttermijn kan de gemeenteraad besluiten tot verlenging van de termijn en hier voorwaarden aan verbinden. De vereniging dient de wens tot verlenging minimaal een half jaar voor het eindigen van de erfpachttermijn kenbaar te maken bij de gemeente.

Inzicht in het financieel beleid en de onderhoudsplanning is de laatste jaren verwaterd. Daarbij komt dat de vereniging een forse daling van het ledenaantal heeft gehad en dat de banen aan het einde van hun levensduur komen.

Visvijvers Couwenberg en Molenheide

In de gemeente Reusel-De Mierden liggen twee visvijvers: Couwenberg en Molenheide. De Couwenberg ligt in Lage Mierde en is ongeveer 1,6 hectare groot. De Molenheide is 4,5 hectare groot en ligt in Reusel. Leden mogen op gezette data en tijden onbeperkt gebruikmaken van de visvijvers. Niet-leden, dienen een dagkaart te kopen om gebruik te mogen maken van de visvijvers. Ook nachtvisserij behoort tot de mogelijkheden, maar er is een beperkt aantal nachtvispassen beschikbaar.

De gemeente is met Visvereniging De Gezellige Vissers een overeenkomst voor de verhuur van schubvisrecht voor beide visvijvers aangegaan. Deze loopt van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2018 en wordt met zes jaar verlengd als de overeenkomst niet uiterlijk acht maanden voor de einddatum wordt opgezegd of vervangen. Wel is het, na wederzijdse goedkeuring, mogelijk om de overeenkomst tussentijds te wijzigen. Jaarlijks betaalt de visvereniging huur op basis van een bedrag per gehuurde hectare. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. In de overeenkomst staat ook vermeld wat de verantwoordelijkheden voor vereniging en gemeente zijn. De visvereniging zorgt voor het op peil houden van de visstand van beide viswaters, zorgt voor het dagelijks onderhoud aan de viswaters (steiger, oeverbeplanting en overige beplanting in viswaters), dagelijks onderhoud aan aangrenzende terreinen en het maaien van de oevers. De gemeente zorgt voor onderhoud aan de parkeerplaats en het ledigen van de afvalbakken aldaar, snoeien van struiken en bomen (maximaal eens per vijf jaar), groot onderhoud aan de oevers en de steiger en het afvoeren van zwerfafval op afroep.

Het einde van de overeenkomst is in zicht en de visvereniging wil graag wat aanpassingen in de overeenkomst. Deze hebben betrekking op de huurprijs, onderhoudsbepalingen en het aantal nachtvispassen. Daarnaast is in de gemeentebegroting 2019 een bedrag opgenomen om de mindervalide steiger geheel te vernieuwen. Genoemde punten zijn al enige tijd onderwerp van gesprek tussen de visvereniging en de gemeente.

Politiehondenterrein voor De Trouwe Vriend

Deze accommodatie ligt aan de Pikoreistraat in Reusel. In 1984 zijn de gemeente en politiehondenvereniging De Trouwe Vriend een (hernieuwde) huurovereenkomst aangegaan voor het hondensportterrein ter grootte van 0,75 hectare. De overeenkomst is aangegaan voor de periode van één jaar en wordt zonder opzegging stilzwijgend met een jaar verlengd. De vereniging betaalt een jaarlijks huurbedrag. Dit komt overeen met de huur van de andere politiehondenvereniging en de afspraken om de huur van beide verenigingen met elkaar in evenwicht te brengen. Het algehele onderhoud van het terrein en het onderhoud aan aangebrachte opstallen zoals lichtmasten, ligt bij de politiehondenvereniging. Naast het gebruik door de politiehondenvereniging heeft de gemeente een particulier toestemming gegeven om gebruik te maken van de gemeentelijke bossen, gelegen tegenover het motorcrossterrein en nabij het terrein van de politiehondenvereniging.

Politiehondenterrein voor De Trouwe Mechelaar

Het hondensportterrein van de Trouwe Mechelaar ligt aan het Vloeiend in Lage Mierde en is 0,9 hectare groot. In 2000 heeft de politiehondenvereniging voor het hondensportterrein een gebruiksovereenkomst afgesloten met de gemeente. De overeenkomst is voor onbepaalde tijd en de vereniging betaalt jaarlijks voor het gebruik van het terrein. Al het onderhoud, ook van eventuele opstallen of nutsvoorzieningen is voor de vereniging.

Postduiventerrein voor postduivenvereniging De Luchtbode

Het postduiventerrein van de Luchtbode ligt op het sportpark in Reusel. In 2002 heeft de postduivenvereniging het clubgebouw opgericht. Het lag in de lijn om de nieuwe situatie vast te leggen in een overeenkomst tussen gemeente en postduivenvereniging. Dit is er destijds niet van gekomen en ook een nieuwe poging in 2005 mocht niet baten. Met het beleid voor sportparken (2009) is een nieuwe opening gevonden om de conceptovereenkomst uit 2002 te actualiseren, maar is dit op niets uitgelopen. Er ligt tot op heden nog geen getekende overeenkomst tussen betrokken partijen.

Op basis van bovenstaande specifieke informatie zijn er een aantal actiepunten opgesteld. Aan de lijst met actiepunten zijn ook de aandachtspunten van algemene strekking toegevoegd die al in de hoofd-

stukken twee en vijf aan de orde zijn gekomen. De actiepunten zijn per soort sportaccommodatie geclusterd.

Sportparken

1. Sluiten nieuwe overeenkomsten

- Wat: gemeente sluit nieuwe overeenkomsten af met de verenigingen op de sportparken. Deze hebben betrekking op de basisvoorzieningen en publieke ruimten.
- Wanneer: eind 2018 met uitloop naar begin 2019
- Wie (betrokkenen): gemeente, verenigingen, stibex en juridische ondersteuning
- Kosten/dekking: inzet ambtelijke uren en vrijwilligersuren bij verenigingen en Stibex. Voor de kosten van juridische ondersteuning (extern) is dekking in MOP van Stibex.

2. Renovatie atletiekaccommodatie AVR'69

- Wat: College en Raad advies voorleggen over renovatie van atletiekbaan en technische onderdelen. Dit naar aanleiding van ingediend plan van AVR'69 en huidige ontwikkelingen en beleidslijnen op atletiekgebied.
- Wanneer: Eerste half jaar van 2019 college- en raadsvoorstel in procedure brengen.
- Wie (betrokkenen): AVR'69, gemeente, Atletiekunie en Stibex.
- Kosten/dekking: geen concrete kosten voor opstellen college- en raadsvoorstel, dit zijn ambtelijke uren. De renovatie van de atletiekbaan is wel een kostenpost, maar de exacte hoogte en invulling hiervan zijn nu nog niet helder en daarvoor moet budget aangevraagd worden.

3. Verruimde BTW-vrijstelling

- Wat: Als gevolg van Europese richtlijnen, wordt de BTW-vrijstelling voor sportorganisaties verruimd. De gemeente dient voor 1 december 2018 subsidie aan te vragen ter compensatie van het niet meer terug kunnen vragen van de BTW. Belangrijk is om het proces na beschikking op de aanvraag te volgen.
- Wanneer: tijdens jaarlijks terugkerende momenten van de P&C Cyclus (bestuursrapportages in april en oktober en begroting in juni). Dit geldt voor 2019.
- Wie (betrokkenen): gemeente
- Kosten/dekking: in principe geen kosten aan verbonden, tenzij uit monitoring iets anders blijkt.
- Opmerkingen/vervolg: alleen actie als blijkt dat er een verschil ontstaat tussen de situatie voor en na de invoering van de nieuwe situatie met de verruimde BTW-vrijstelling.

4. Structurele oplossing veldbezetting VV De Zuiderburen

- Wat: Structurele oplossing voor het wekelijks spelen van drie thuiswedstrijden op sportpark Den Hoek vanaf seizoen 2019/2020.
- Wanneer: proces loopt reeds en uiterlijk het eind van het seizoen 2018/2019 (eind mei 2019) moet de oplossing duidelijk zijn.
- Wie (betrokkenen): VV De Zuiderburen, Reusel Sport/Co Trans, KNVB en de gemeente. Zijdellings de overige verenigingen op het sportpark. KNVB heeft daarbij een ondersteunende en adviserende rol.
- Kosten/dekking: nog niet duidelijk, omdat de oplossingsrichting nog niet duidelijk is.

5. Velden VV Hulsel

- Wat: Aanpassing velden VV Hulsel als gevolg van omzetten van voetbalveld naar bouwgrond.
- Wanneer: seizoen 2019/2020 (augustus 2019) moet dit gereed zijn. Proces start begin 2019.
- Wie (betrokkenen): VV Hulsel, Stibex en gemeente.
- Kosten/dekking: geen kosten omdat in het kader van de IDOP een extra veld is aangelegd.

Binnensportaccommodaties

1. Basisvoorziening voor binnensport

- Wat: een lijst met basisvoorzieningen voor binnensport ontwikkelen.
- Wanneer: lijst is in mei 2019 gereed zodat eventuele aanschaf van nieuw materiaal voor het sport/schooljaar mogelijk is.
- Wie (betrokkenen): gymdocenten onderwijs, sportverenigingen, beheerders en gemeente.
- Kosten/dekking: nog niet duidelijk of er kosten mee gemoeid zijn en hoeveel deze kosten zijn. Dekking voor d'n Houtert is er in het jaarlijkse budget. Dekking voor het sporthuis moet gevonden worden in de jaarlijkse exploitatiebijdrage die beheerder van de gemeente ontvangt.
- Opmerkingen/vervolg: in eerste instantie is bewegingsonderwijs het uitgangspunt van de lijst.

2. *Meerjaren onderhoudsplan (MOP) Sporthuis Reusel*

- Wat: op basis van de overeenkomst moet er een nieuw MOP komen voor het sporthuis.
- Wanneer: naar verwachting is dat het eerste kwartaal van 2019
- Wie (betrokkenen): externe die MOP maakt, Hestia als beheerder en de gemeente.
- Kosten/dekking: nog niet geheel duidelijk wat het maken van het MOP kost.

Overige sportaccommodaties

1. *Jaarlijks overleg over jaarstukken Stichting paardensportaccommodatie*

- Wat: jaarlijks de jaarstukken van Stichting paardensportaccommodatie bespreken met het oog op de mogelijke terugbetaling van de lening bij het einde van de looptijd van de overeenkomst (juli 2022).
- Wanneer: jaarlijks terugkerend, in de maand september of oktober.
- Wie (betrokkenen): Stichting paardensportaccommodatie en gemeente
- Kosten/dekking: geen kosten.

2. *Financieel beleid en onderhoudsplan TC Twisselt*

- Wat: Jaarlijks gesprek met TC Twisselt over het financieel beleid en het onderhoudsplan van de accommodatie.
- Wanneer: jaarlijks terugkerend, in de maand september of oktober.
- Wie (betrokkenen): TC Twisselt en gemeente.
- Kosten/dekking: geen kosten.

3. *Overeenkomst Visvereniging*

- Wat: Aanpassen van de overeenkomst met de visvereniging.
- Wanneer: eind 2018, begin 2019.
- Wie (betrokkenen): visvereniging en gemeente.
- Kosten/dekking: geen kosten

4. *Overeenkomsten politiehondenverenigingen*

- Wat: afstemmen met de politiehondenverenigingen of nieuwe overeenkomst noodzakelijk is.
- Wanneer: tweede helft 2019
- Wie (betrokkenen): politiehondenverenigingen en gemeente
- Kosten/dekking: geen kosten

5. *Overeenkomst Postduivenvereniging de Luchtbode*

- Wat: overeenkomst afsluiten met postduivenvereniging de Luchtbode.
- Wanneer: tweede helft van 2019 (opstellen en tekenen)
- Wie (betrokkenen): postduivenvereniging en gemeente
- Kosten/dekking: geen kosten

Overkoepelende thema's

1. *Maatregelen duurzaamheid*

- Wat: duurzaamheidsscans uitvoeren en op basis daarvan mogelijke vervolgacties uitzetten per accommodatie.
- Wanneer: scans tweede half jaar 2019 uitvoeren. Vervolgacties vanaf 2020 en verder.
- Wie (betrokkenen): verenigingen, duurzaamheidsorganisatie, beheerders en gemeente
- Kosten/dekking: voor de kosten van de scans is nog geen dekking, maar er is wel een p.m. post opgenomen in de begroting voor het sportaccommodatieplan. Kosten voor eventuele maatregelen op basis van de scans zijn onduidelijk en daarvoor moet budget worden aangevraagd.

2. *Maatregelen toegankelijkheid*

- Wat: toegankelijkheidsscans uitvoeren en op basis daarvan mogelijke vervolgacties uitvoeren per accommodatie. Ook aandacht voor het toegankelijk maken van de sport.
- Wanneer: scans tweede half jaar 2019 uitvoeren. Vervolgacties en het toegankelijk maken van de sport vanaf 2020 en verder.
- Wie (betrokkenen): gehandicaptenplatform, externe organisatie voor de scans, gemeente en beheerders.

- Kosten/dekking: voor de kosten van de scans is nog geen dekking, maar er is wel een p.m. post opgenomen in de begroting voor het sportaccommodatieplan. Kosten voor eventuele maatregelen op basis van de scans en kosten voor toegankelijk maken van de sport zijn nog onduidelijk en daarvoor moet budget voor aangevraagd worden.

3. Invulling sociale functie sportparken

- Wat: in kaart brengen wat de sociale functie van de sportaccommodatie is en hoe dit vorm te geven.
- Wanneer: vanaf het seizoen 2019/2020 en verder. Vanaf augustus 2019 is het een constant proces.
- Wie (betrokkenen): verenigingen, maatschappelijke organisaties, dorpsraden, gemeente en inwoners.
- Kosten/dekking: geen kosten, het gaat hier om inzet van uren van betrokkenen.
- Opmerkingen/vervolg: eventueel overlap of raakvlakken met plan voor sportstimulering dat in 2019 op de planning staat.